

Opłata pocztowa
uiszczona ryczałtem

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 276

Warszawa, piątek 25 września 1936 r.

Rok XI

„BŁĘDNE I NIESZCZĘSNE W SWYCH SKUTKACH JEST POJĘCIE, ŻE DLA SKUPIENIA WSZYSTKICH SIŁ NARODU, WSZYSTKO, CO SIĘ TYLKO MIFI BYĆ POLSKIEM, A YMILOWAĆ POWINNIŚMY I WĘ WSPÓLNYCH ROBOTACH JEDNOCZYĆ. BŁOTO I KAŁ WSZELKIEGO RODZAJU ZAWSZE ODRZUCAĆ NALEŻY, BO TO I CZYSTYCH ZAWALAĆ MUSI”.

Romuald Traugott — list do komisarza pełnomoc. przy komisji Długu Narod. 15.2. 1864.

Michał Wszerad

Powieść ta, pod tytułem

Pani Prezes i spółka

odstani nam kulisy współczesnego życia społecznego, odstani obraz zepsucia, toczącego świat wychowany na materializmie ubiegłej epoki i walkę z tym zepsuciem.

Zwywy tok akcji, sceny pełne naprzemian dramatycznego napięcia błyskotliwego humoru i ciętej satyry, wreszcie potoczny język — oto zalety powieści, która trzymać będzie od pierwszego do ostatniego odcinka w napięciu uwagę Czytelnika.

Jedno jest tylko pewne: stojmy w przedzie dni realizacji wielkich planów inwestycyjnych dostosowanych do dzisiejszej sytuacji Polski. Plany te będą zakrojone na znacznie szerszą skalę niż to się ogólnie przypuszcza.

Walka o przedmieścia Toleda Panika w Madrycie i Barcelonie

PARYŻ 24.9. (tel. wł.) W komunikacji ogłoszonym wieczorem gen. Queipo de Llano oświadczył, że operacje wojsk powstańczych pod Bilbao rozwijają się planowo. Zajęto całą prowincję Guipuzcoa. Powstańcy znajdują się obecnie o 5 km. przed Eibar, które jest niezwykle silnie umocnione. Samoloty powstańców zrzucały wczoraj na Bilbao odezwy, domagające się poddania miasta w ciągu trzech dni.

W okręgu La Ronda trwa nadal akcja oczyszczająca. Powstańcy wzięli wczoraj do niewoli kilka drobniejszych oddziałów rządowych. Jeden z oddziałów rządowych, liczący około 500 żołnierzy milicji, i operujący na pograniczu portugalskim został rozbity i przeszedł do Portugalii.

Lotnicy nacjonalistyczni bombardowali skutecznie Andujar, Jean i Ciudad Real.

BURGOS 24.9. Specjalny wysłannik Havasa donosi, że oddziały wojsk gen. Mola posuwają się

naprzód w prowincji Guipuzcoa zagrażają obecnie miastu Placencia dela Sarmes, gdzie znajduje się duża fabryka armat.

PARYŻ 24.9. Według otrzymanych tutaj dziś rano wiadomości wojska narodowe pod dowództwem pułkownika Yague wdarły się na przedmieście Toleda. Dowództwo wojsk narodowych, operujących na tym odcinku, jest przekonane, że niedobitki bohaterskich obrońców Alkazaru zdolają się utrzymać na ruinach twierdzy do chwili przybycia głównych sił powstańców. Wczoraj samoloty powstańców zrzucały na Alkazar odezwy z zawiadomieniem, że wojska powstańcze stoją u bram Toleda.

W Alkazarze

PARYŻ, 24. 9. Donoszą z Burgos, iż rząd powstańczy kategorycznie zaprzecza informacjom, pochodzącym z Madrytu, jakoby wojska rządowe miały już całko-

wicie opanować Alkazar w Toleda. W przeciwieństwie do tych pogłosek w Burgos oświadczają, iż kadeci w dalszym ciągu bronią się wewnątrz Alkazaru. Wojska rządowe zdołały tylko obsadzić wschodnie skrzydło zamku oraz ogród, jak również pałac gubernatora i kasyno przylegające do Alkazaru.

TOLEDO, 24. 9. Korespondent Reutera donosi, że walki na ruinach Alkazaru trwają w dalszym ciągu. Korespondent udał się wraz z przewodnikiem, którego mu przydzielono, do części fortecy, zdobytej wczoraj przez milicjantów. Ruiny przedstawiają widok niesłychanego spustoszenia. Mury są zniszczone pociskami artyleryjskimi, widać ślady pożaru. Bezustannie słychać jeszcze ogień karabinów maszynowych.

PARYŻ, 24. 9. — Z oficjalnych źródeł madryckich donoszą, że wojska rządowe przypuściły wczoraj 9-ciokrotny szturm do Alkazaru, zdobywając znaczną część twierdzy. Pozostali obrońcy Alkazaru zabarykadowali się w niezajętej części zamku.

Wojska rządowe buntują się

TENERIFA, 24. 9. — Garnizon w Lérica zbuntował się i rozruchy rozszerzają się na całą prowincję. W Kataragie wybuchły rozruchy wśród załóg stojących w porcie statków.

Dziennik obrońców Alkazaru

TOLEDO, 24. 9. — Korespondent Havasa zwiadził zajęte wczoraj przez wojska rządowe zabudowania, przylegające do fortecy Alkazaru. W jednym z tych zabudowań znaleziono egzemplarz dziennika, wydawanego codziennie przez obłożonych. Dziennik ten, p.t. „El Alcazar“, składał się z dwóch czy trzech arkuszy oddzielnych, zależnie od ilości i wagi informacji. Pisany on był na cyklostylu. Lektura jego świadczy o tym, że obłożeni byli zazwyczaj dobrze poinformowani dzięki radiu o wydarzeniach, jakie rozgrywały się po za Toledo. Wśród papierów znalezionych w fortecy jest marsz wojskowy, do którego słowa napisał Martinez Leal, a muzykę skomponował Martin Gill. Znaleziono również rozkaz dzienny z dnia 26 sierpnia, w którym jest mowa o konieczności oszczędzania amunicji.

I. K.

Nowy wielki proces o zajścia antyżydowskie

Wkrótce rozpocznie się nowy wielki proces o zajścia antyżydowskie. Dotyczyć on będzie zajść jakie przed dwoma tygodniami miały miejsce w Wysokim Mazowieckiem w powiecie łomżyńskim. W związku z tymi zajściami władze sądowe - śledcze postawiły w stan oskarżenia 19 narodowców, zarzucając im udział

w zbiegowisku, które dopuściło się niszczenia cudzego mienia.

Większość oskarżonych przebywa w więzieniu w Łomży. W związku z dochodzeniem sędzia śledczy przesłuchał dwóch żydów, rannych w czasie zajść i przebywających w szpitalu łomżyńskim.

O prymat w Europie

W walce z czynnikami rozkładu w Europie na plan pierwszy wysunęły się dziś Niemcy. Stały się one ośrodkiem, skupiającym narody europejskie w walce z żydami, oraz ich narzędziami: masonerią, kapitałem międzynarodowym i również międzynarodowym komunizmem. Ten stan rzeczy musi budzić z punktu widzenia polskiej racji stanu bardzo duże obawy.

Dzisiejsza sytuacja musi bowiem powoli prowadzić do potężnego rozrostu wpływów niemieckich w Europie. Doprowadzić to musi w końcu do hegemonii moralnej Niemiec, do osiągnięcia przez nie stanowiska pierwszego narodu Europy. Jak to się odbije na roli Polski, co do tego nie można mieć najmniejszych wątpliwości.

Ale za to można mieć bardzo poważne wątpliwości, czy walka prowadzona z elementami rozkładu pod duchowym przewodnictwem Niemiec doprowadzi do trwałego i ostatecznego zwycięstwa. Ideologia Niemiec dzisiejszych, jeśli chodzi o najgłębsze jej podstawy, jest mimo wszystko oparta na przesłankach materialistycznych,

na podeptaniu zasad, które w Europie w ciągu kilkunnastu wieków wpoilo chrześcijaństwo, na przekreśleniu jednostki, jako samodzielnego czynnika twórczego. Walka pod sztandarem takiej ideologii nie może dać ostatecznego zwycięstwa nad żydowskim materializmem.

Dlatego ambicją naszą jest stać się ośrodkiem, skupiającym wszystkie narody do walki ze złem, które zostało w Europie przeszczepione przez obcych. Dziś, niestety, jesteśmy bardzo daleko od osiągnięcia tego celu. Trzeba przed tym uporządkować chociaż z grubszą naszą sprawą wewnętrzną, trzeba wytworzyć w Polsce wielki prąd umysłowy, występujący z ambicjami, przekraczającymi granice jednego kraju, czy też jednego pokolenia. Musimy stoczyć z Niemcami walkę o pierwszeństwo w roli budowniczych nowej Europy.

To nie znaczy bynajmniej, byśmy uważali za konieczne szukanie zatargu z Niemcami. Z różnych stron słychać podszepty namawiające nas do tego. Z tych właśnie kół, które wtedy, kiedy decydowały się granice polsko - niemieckie,

były zawodowymi obrońcami interesów niemieckich, idą obecnie sugestie, skłaniające nas do zaostreżenia naszych stosunków z Niemcami, głoszone są hasła o wielkich naszych prawach na Zachodzie. Trzeba dziś powiedzieć jasno, że pójdzie na lep sugestji, to obrona dotychczasowego stanu rzeczy w Europie, to wyciąganie kasztanów z ognia dla polityki żydowskiej.

Ale z drugiej strony jasne zrozumienie niebezpieczeństwa niemieckiego, to nie jest jeszcze słuchanie podszeptów żydowskich. Tylko trzeba to należycie zrozumieć. Będzie ono groźniejsze za lat kilkanaście, niż dzisiaj. Wtedy, gdy naród niemiecki uporządkuje i przebuduje swoje życie wewnętrzne. Oczywiście zatarg może nastąpić wcześniej. Za wiele czynników się o to stara. Dla tego trzeba być całkowicie na ten konflikt przygotowanym, ale jeśli interwencja z zewnątrz nie da rezultatów, to można mieć nadzieję, że prawdziwe zaostreżenie stosunków polsko - niemieckich nastąpi dopiero znacznie później.

A w tej walce polsko - nie-

mieckiej będzie chodziło nie tylko o sporne ziemie graniczne, ale o coś znacznie większego: o prymat duchowy w Europie, o to, czyj plan stanie się podstawą budowy Europy w przyszłości.

Z czasem, trzeba mieć nadzieję, niebezpieczeństwo czynników rozkładu będzie odchodziło na plan dalszy. I wtedy właśnie co raz bardziej na plan pierwszy będzie występowała tak pojęta walka polsko-niemiecka. Od jej wyniku zależy będzie przyszłe losy Europy. Czy będzie ona zbudowana zgodnie z chrześcijańskimi zasadami, jakie przyświecały narodowi polskiemu w ciągu całej jego historii, czy też przeważają pierwiastki pogańskie, szerzone dziś przez Niemcy? Powtórzyć się tu może walka, jaka miała miejsce na Soborze Trydenckim między przedstawicielami Polski, a Zakoń Krzyżackiego o sposoby nawracania pogan. Jeśli zwycięży Niemcy, żydom pozostanie jeszcze szansa ponownego wzmocnienia ich wpływów, gdyż oparcie nowej Europy na zasadach pogańskich trwałym być nie może.

Konfiskata ABC

Dzisiejsze pierwsze wydanie prowincjonalne ABC uległo konfiskacie. Wobec tego czytelnicy prowincjonalni otrzymają numer z opóźnieniem.

B. senator Boguszewski zwolniony z więzienia

Z więzienia na „Pawiaku“ zwolniono b. senatora Stefana Boguszewskiego. P. Boguszewski aresztowany został w czasie likwidacji jacejek komunistycznych w Warszawie. Obecnie zwolniono go bez zastosowania środka zapobiegawczego. Jak wiadomo, sen. Boguszewski należał w swoim czasie do BBWR, wystąpił zeń jednak po głośnej swej mowie w Senacie, która wywołała tak duże poruszenie w świecie politycznym.

Nowy skład

Redakcji ABC

W skład redakcji „ABC“ weszli po objęciu jej przez spółkę wydawniczą ABC prócz dotychczasowych współpracowników:

Jan Bajkowski.
Karol Stefan Frycz.
Bohdan Gębarski.
Dr. Tadeusz Gluźński.
Antoni Goerne.
Stanisław Grzelecki.
Jan Korolec.
Andrzej Mikułowski.
Dr. Kazimierz Molendziński.
Maria Sucheni - Rutkowska.
Stanisław Włodek.
Dr. Wojciech Zaleski.

D. c. depesz i wiadomości na str. 2-ej i 6-ej